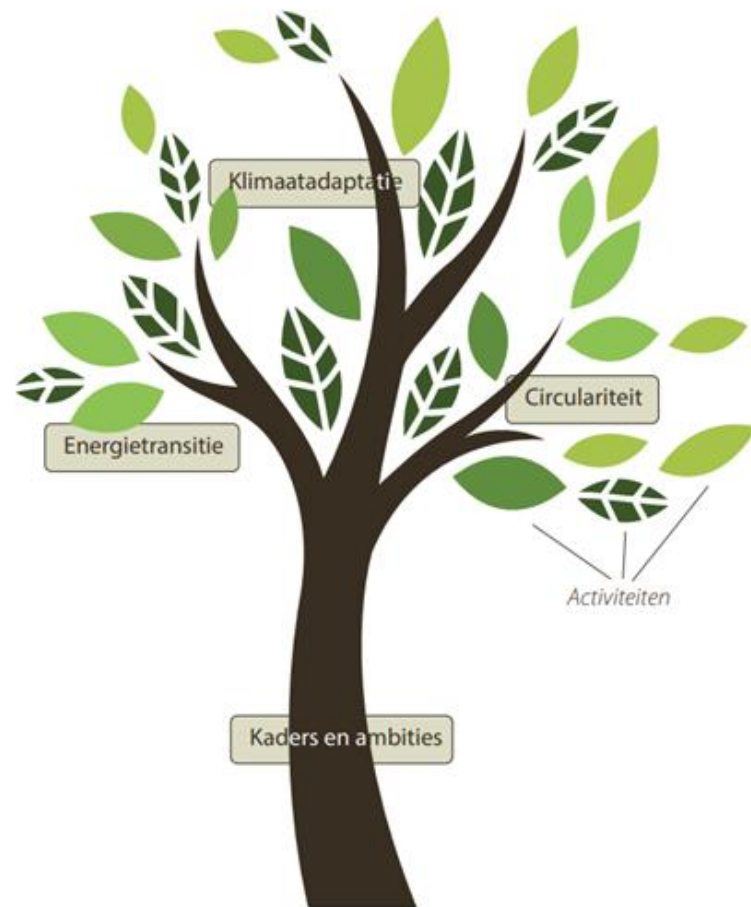

Actieplan Circulariteit Alblasserdam 2025 – 2027

Samenvatting

Voor u ligt het actieplan circulariteit van de gemeente Alblasserdam. We geven met dit actieprogramma invulling aan de Duurzaamheidsagenda 2023-2026.

Dit actieplan zal leidend zijn op het gebied van circulariteit voor de periode 2025 tot 2027.

Het kabinet wil dat de economie in 2050 volledig circulair is. In 2030 wil de overheid een halvering (50%) van het gebruik van primaire grondstoffen.

In een circulaire economie bestaat (bijna) geen afval en gebruiken we grondstoffen steeds opnieuw. Hierdoor gebruiken wij minder grondstoffen, werken wij aan een schoner milieu en stoten wij minder broeikasgassen uit.

Speerpunten	Actiepunten	Rol
Bedrijventerreinen	Stand van zaken bedrijventerreinen in kaart brengen en circulariteit stimuleren en aanjagen bij ondernemers	Regisserend
Circulair Ambachtscentrum	Samen met andere gemeenten en HVC onderzoeken we de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum op Milieustraat Noordpolder en betrekken daarbij lokale circulaire partners.	Partner
Grondstoffenbeleid	Streven naar 100 kilogram in 2027 in lijn met de doelen van de VANG	Uitvoerend
Circulair bouwen	Circulair bouwen stimuleren	Stimulerend
Ruimte voor grondstof- en materiaalstromen	Meer ruimte creëren voor het opslaan en het circulair verwerken van grondstof- en materiaalstromen na projecten, onderhoud en beheer.	Uitvoerend
Kennisontwikkeling	Voortdurende kennisontwikkeling en kennisdeling is essentieel om de gemeente te helpen bij het implementeren van circulaire initiatieven.	Uitvoerend
MVOI	Stappen zetten richting maatschappelijk verantwoord inkopen (MVOI).	Uitvoerend
Voorbeeldfunctie	Circulariteit onderdeel laten zijn van de bedrijfsvoering van de organisatie	Uitvoerend
Communicatie	Verhogen van bewustzijn en kennis bij inwoners: wat kunnen zij zelf al doen	Uitvoerend
Regionale Voedselketen Strategie*	Stichting Stadsboer werkt aan een regionale voedselketenstrategie.	Stimulerend

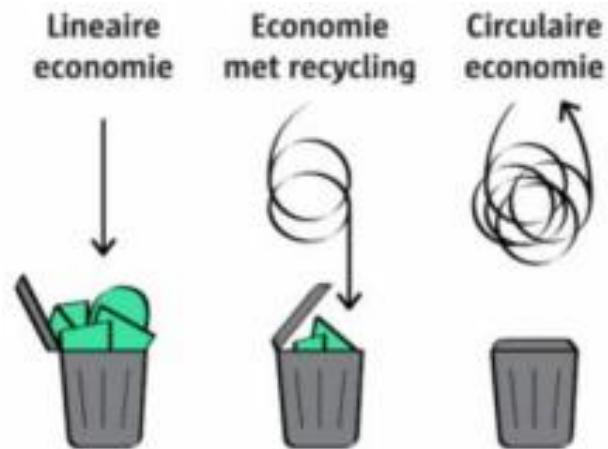
*Indien subsidieaanvraag door Stichting Stadsboer wordt gehonoreerd

Waarom is circulariteit nodig?

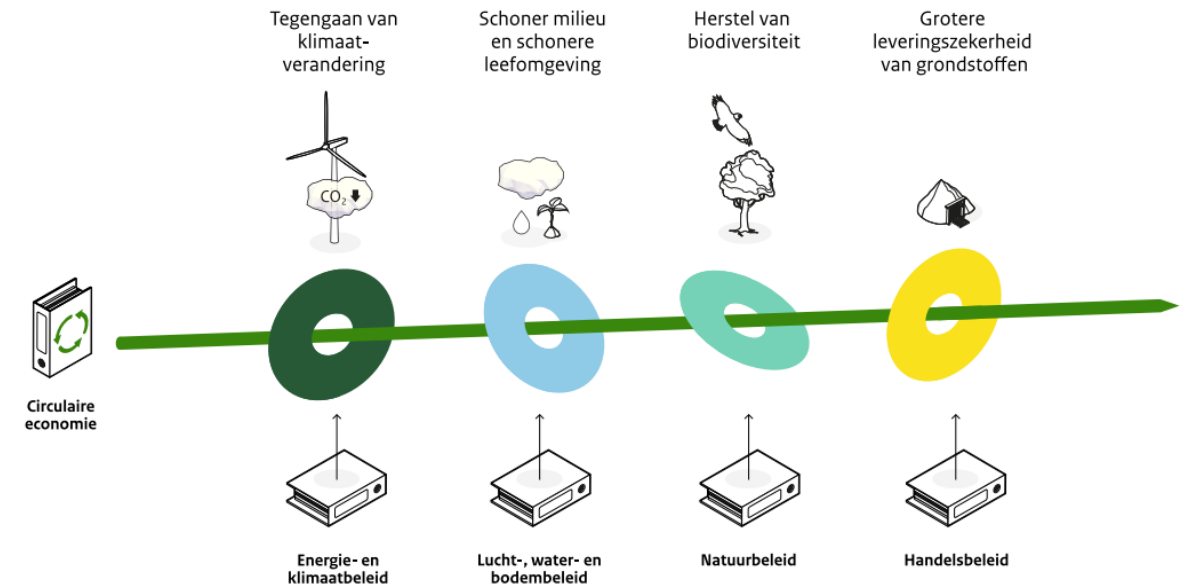
Tijd voor actie

In Nederland was het op 1 april dit jaar “Overschot Dag”. Als we op aarde allemaal leven zoals we hier in Nederland gewend zijn hebben we in 3 maanden de totale hoeveelheid beschikbare natuurlijke bronnen die de aarde ons levert geconsumeerd. We zouden dan 3,6 aardbollen nodig hebben. Daarnaast gooien we ook te veel weg. Dit is een onhoudbaar systeem.

We willen van een lineaire economie groeien naar een circulaire economie. In een circulaire economie bestaat (bijna) geen afval en gebruiken we grondstoffen steeds opnieuw.

Door circulariteit te stimuleren gaan we onder andere effectiever met grondstoffen om, reduceren wij impact op het milieu, verlagen wij de uitstoot van CO₂ en helpen wij met het beschermen van biodiversiteit. Een circulaire economie heeft verschillende positieve effecten. Zie ook de afbeelding hieronder.

Bron: Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030 pagina 13.
Deze afbeelding laat zien dat het stimuleren van circulariteit verschillende positieve effecten heeft.

Het actieplan

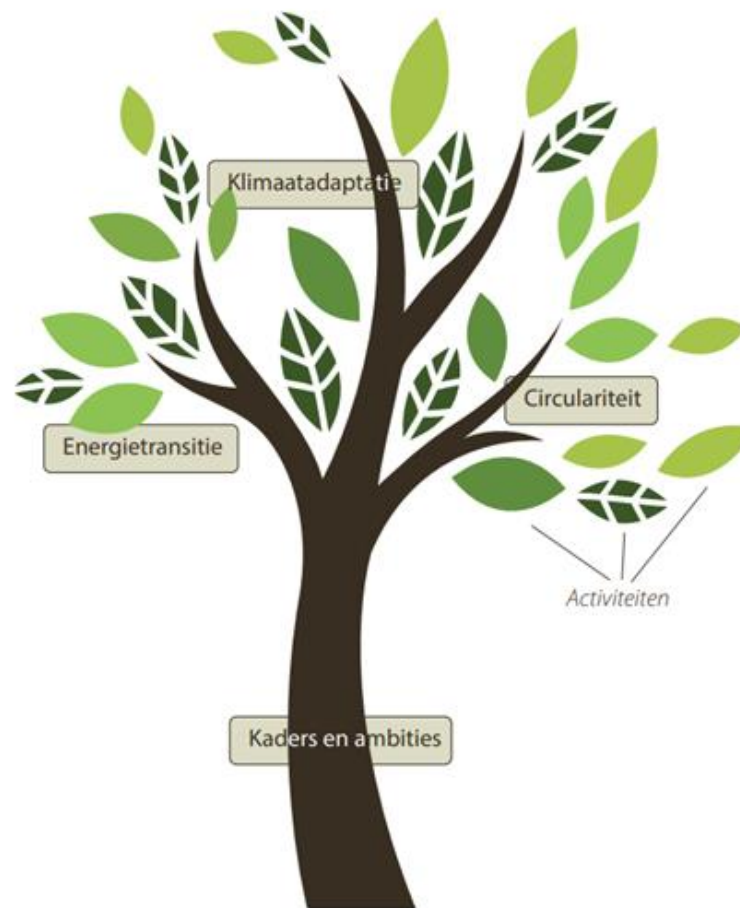
Duurzaamheidsagenda

Het kabinet wil dat de economie in 2050 volledig circulair is. In 2030 wil de overheid een halvering (50%) van het gebruik van primaire grondstoffen. De in 2023 vastgestelde duurzaamheidsagenda geeft vooral de kaders en ambities van de gemeente weer. In Alblasserdam staan wij nog aan het begin van de te nemen stappen richting een circulaire economie in 2050. Het actieplan circulariteit is een eerste stap. We beginnen klein. Juist met kleine stappen doen we snel meer kennis en ervaring op om in de toekomst grotere stappen te kunnen zetten.

In dit actieplan circulariteit staan concrete acties waar de gemeente hoofdzakelijk de aankomende twee jaar mee aan de slag wil. Wij hebben gekozen voor acties waarvan wij denken de meeste impact te kunnen creëren binnen de huidige middelen en kennis van de gemeente. Daarbij kijken wij ook naar ervaringen van andere gemeenten. Dit sluit niet uit dat de gemeente nog andere dingen doet wanneer de mogelijkheden zich aandienen of de omstandigheden daar toe lenen. Dit actieplan is dus niet in beton gegoten.

2 jaar

Dit actieplan zal leidend zijn op het gebied van circulariteit voor de periode 2025 tot 2027. Deze 2 jaar geeft de gemeente de mogelijkheid enerzijds in te spelen op actualiteiten en kansen, anderzijds kan het stappen zetten met projecten, die langer duren. Verder zal de aankomende periode gebruikt worden om veel kennis op te doen. Deze kennis wordt gebruikt voor het toekomstig duurzaamheidsbeleid.

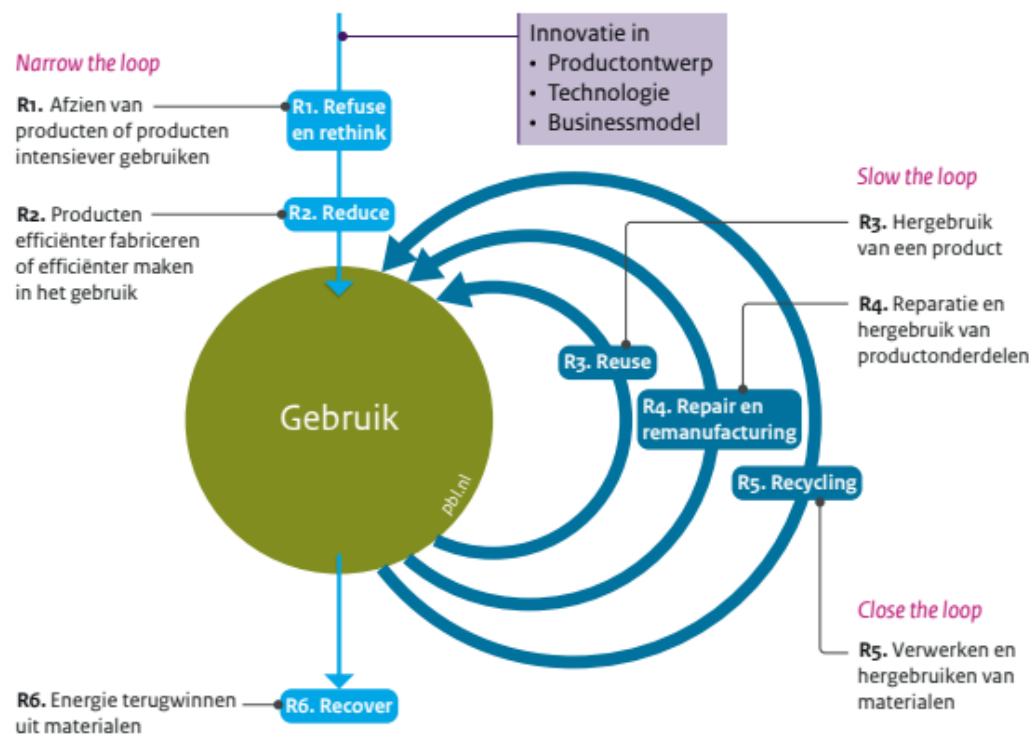
R- ladder

R-ladder

Circulariteit wordt vaak uitgelegd door middel van de R-ladder. Hoe hoger een strategie op deze lijst (ladder) van circulariteitsstrategieën staat, hoe meer circulair de strategie is. Waarbij eerst wordt gekeken of de consumptie of productie kan worden verminderd. Daarna wordt er gekeken of het product/onderdelen langer kunnen worden gebruikt. De laatste twee treden kijken of er nog grondstoffen en op lager niveau energie uit het product kunnen halen.

De gemeente zal aankomend periode de acties van de gemeente monitoren aan de hand van de R-ladder.

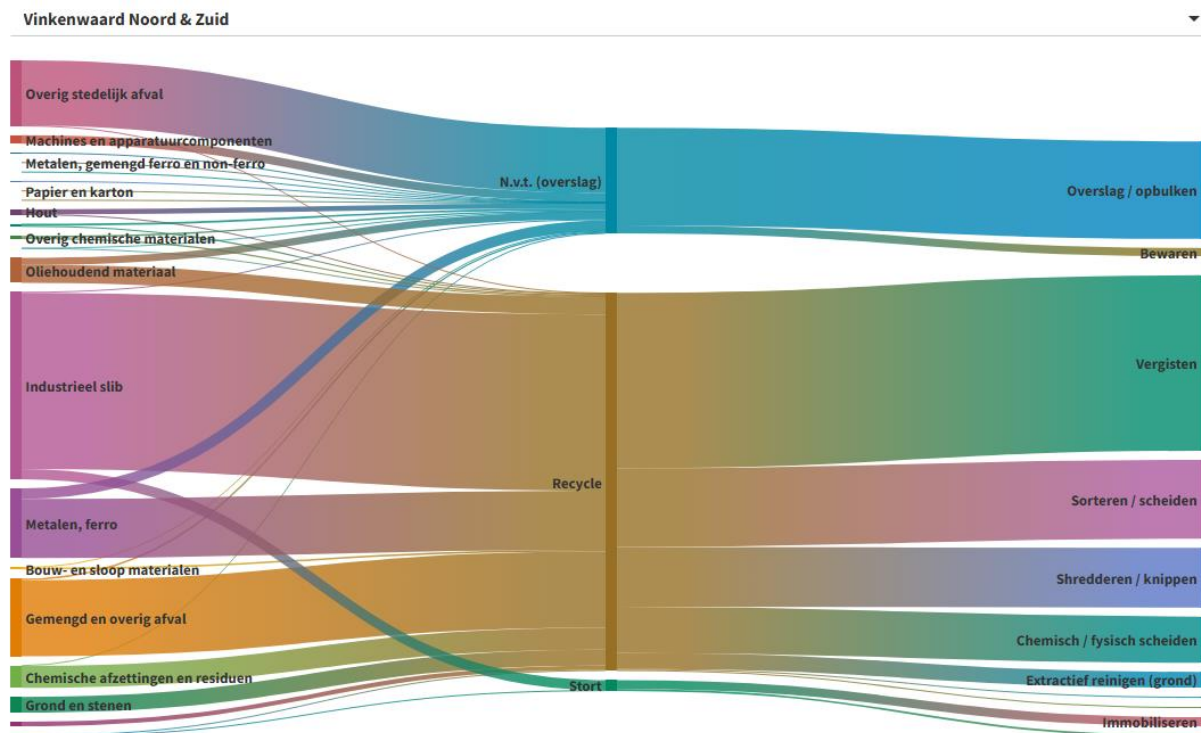
R-ladder met strategieën van circulariteit

Uit: Integrale Circulaire Economie Rapportage 2023 PBL

Bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen vormen een belangrijke bron van reststromen die momenteel niet altijd duurzaam worden benut. Wij streven naar bedrijventerreinen waar circulariteit centraal komt te staan. Hierin staan we niet alleen, ook de omliggende gemeenten en de Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid kijken hiernaar. Het is slim hierin samen te werken en van elkaar te leren.

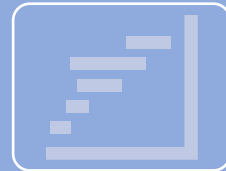
Bron: Circular.bizz. Laat zien welke materialen vrij kwamen en de mate van circulariteit per verwerkingsmethode op Vinkenwaard Noord & Zuid. Op het gebied van circulariteit

(<https://circular.biz/zuid-holland/zuid-holland-zuid-eilanden/feiten-cijfers/>).

Samenwerking Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Actiepunt: Stand van zaken bedrijventerreinen in kaart brengen en circulariteit stimuleren en aanjagen bij ondernemers

Aanpak: De gemeente gaat samen met de ondernemers, omgevingsdienst en omliggende gemeenten onderzoeken of en hoe er meer grondstoffenbesparing kan worden behaald op bedrijventerreinen.

Verwacht resultaat: Beter inzicht in de huidige situatie en de mogelijke aanpakken en ondernemers zijn meer op de hoogte van de mogelijkheden

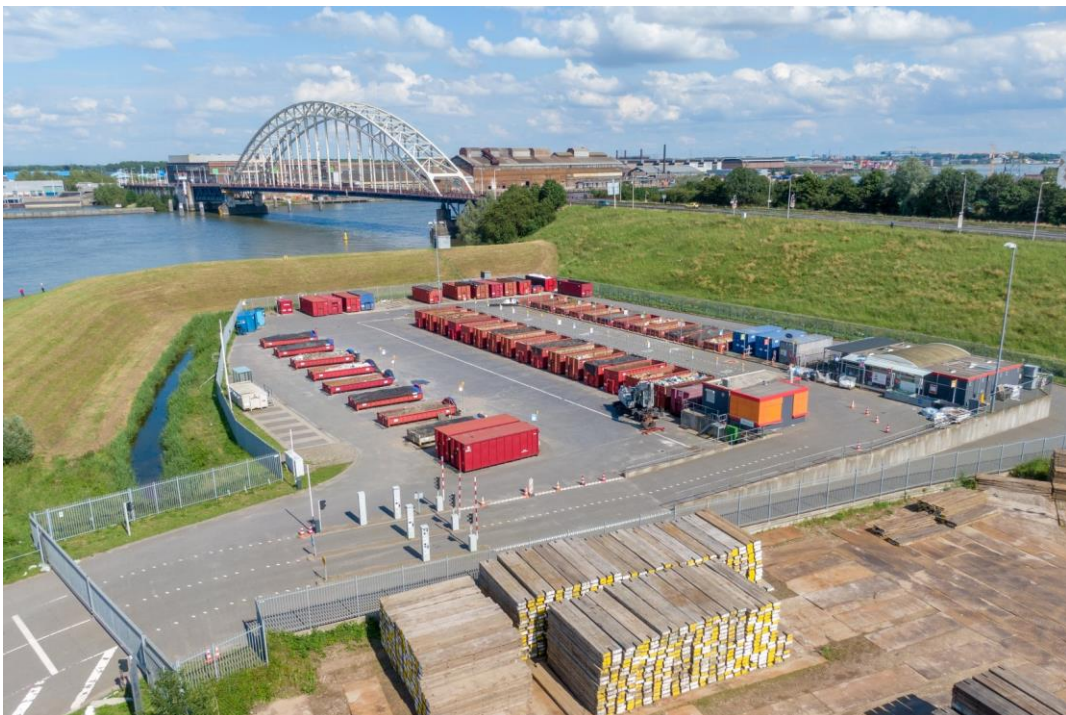
Planning: doorlopend

Rol: Faciliterend/stimulerend

Circulair Ambachtscentrum

Een circulair ambachtscentrum is een locatie of netwerk waarbij partijen samenwerken aan het verminderen van afvalstromen en het realiseren van hoogwaardig product- en materiaalhergebruik. Spullen en materialen kunnen hierdoor langer in gebruik blijven en onnodig weggooien wordt hiermee voorkomen. Hendrik-Ido-Ambacht neemt het initiatief om te kijken of er mogelijkheden zijn op milieustraat Noordpolder en onder andere doet Alblasserdam hier aan mee. Alblasserdam zal hierin de circulaire partners binnen de gemeente meenemen in dit proces en kijken of er aanknopingspunten zijn.

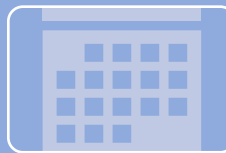
Actiepunt: In samenwerking met partners het opzetten van een circulair ambachtscentrum

Aanpak: Samen met andere gemeenten en HVC onderzoeken we de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum op Milieustraat Noordpolder en betrekken daarbij lokale circulaire partners.

Verwacht resultaat: Inzicht in de mogelijkheden voor het opzetten van een circulair ambachtscentrum in Noordpolder.

Planning: Nog niet bekend

Rol: Deelnemend

Grondstoffenbeleid

Actiepunt: Streven naar 100 kilogram in 2027 in lijn met de doelen van de VANG

Aanpak: De gemeente werkt samen met HVC aan het grondstoffenplan. Met communicatie en afvalcoaches worden inwoners ingelicht en geholpen met de nieuwe werkwijze.

Verwacht resultaat: Verbetering van afvalscheiding. Van ca. 185 kg restafval naar 100 kg per persoon.

Planning: Besluitvorming verwacht 2025

Rol: Uitvoerder

Doel van het nieuwe grondstoffenplan is dat bewoners beter hun afval gaan scheiden en de hoeveelheid restafval vermindert. Hiermee blijven grondstoffen behouden. Nadat het plan is vastgesteld zal de gemeente de openbare ruimte klaar maken voor het nieuwe beleid. Inwoners zullen worden geholpen en ingelicht.

	2020	2021	2022	2023
Gft + etensresten	58	62	51	58
Papier + karton	14	17	14	13
Plastic, blik en drinkpakken	15	16	17	14
Glas	5	7	7	7
Textiel	13	9	8	7
Overige herbruikbaar	41	27	33	27
Restafval	40	42	41	41

	2020	2021	2022	2023
Gft + etensresten	31%	35%	30%	35%
Papier + karton	7%	10%	8%	8%
Plastic, blik en drinkpakken	8%	9%	10%	9%
Glas	3%	4%	4%	4%
Textiel	7%	5%	5%	4%
Overige herbruikbaar	22%	15%	19%	16%
Restafval	21%	23%	24%	25%

Maar een klein gedeelte is echt restafval. De rest zijn allemaal grondstoffen die we hadden kunnen recycleren, als ze goed waren gescheiden.

Circulair bouwen

De bouwsector is de grootste afnemer van grondstoffen. Circulair bouwen kan helpen om dit grondstoffengebruik te verlagen. Door van circulair te bouwen worden zo min mogelijk nieuwe grondstoffen gebruikt, worden hernieuwbare grondstoffen gebruikt en krijgen materialen en producten steeds weer een volgend leven.

Actiepunt: Circulair bouwen stimuleren

Aanpak: De gemeente onderzoekt de mogelijkheden van het stimuleren van circulair bouwen en de mogelijkheden van het opnemen daarvan in beleid

Verwacht resultaat: De gemeente heeft meer inzichten hoe circulair bouwen te stimuleren bij projecten

Planning: Start 2025

Rol: Uitvoerend

Ruimte voor grondstof- en materiaalstromen

Actiepunt: Meer ruimte creëren voor het opslaan en het circulair verwerken van grondstof- en materiaalstromen na projecten, onderhoud en beheer.

Aanpak: Gemeentewerf uitbreiden. Hierdoor ontstaat er ruimte om grondstof- en materiaalstromen, die zijn vrijgekomen bij gemeentelijke projecten op te slaan en duurzamer te verwerken

Verwacht resultaat: De gemeente heeft ruimte en kan grondstof- en materiaalstromen opslaan en duurzamer verwerken

Planning: Nog niet bekend

Rol: Uitvoerend

Voor een circulaire economie hebben we ruimte nodig om materialen op te slaan en te verwerken voor nieuwe toepassingen.

Kennisontwikkeling

Actiepunt: Voortdurende kennisontwikkeling en kennisdeling is essentieel om de gemeente te helpen bij het implementeren van circulaire initiatieven.

Aanpak: De gemeente blijft aangesloten bij de Circulaire regio en Cirkelstad. Hierdoor houdt de gemeente inzicht in nieuwe mogelijkheden binnen circulariteit, best practices op het gebied van circulariteit en mogelijkheden om samen te werken met andere gemeenten.

Verwacht resultaat: Een duidelijk beeld van de mogelijkheden om circulariteit binnen de gemeente te stimuleren en samen te werken met andere gemeenten.

Planning: Doorlopend

Rol: Uitvoerder

Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen

Actiepunt: Stappen zetten richting maatschappelijk verantwoord inkopen (MVOI).

Aanpak: In de eerste jaren worden pilotprojecten uitgevoerd om circulair in te kopen. De opgedane kennis uit deze pilots wordt gebruikt om het proces van MVOI verder te verbeteren

Verwacht resultaat: De gemeente koopt meer circulair in.

Planning: Doorlopend.

Rol: Uitvoerend

Inkoop is een belangrijk instrument om onze duurzame ambities te halen. Door circulair in te kopen, kan de productie en (her)gebruik van circulaire producten en diensten worden gestimuleerd.

Manifest MVOI 2022-2025

Voorbeeldfunctie

De gemeente koopt verschillende spullen en catering in. De gemeente kan zelf stappen zetten waardoor de gemeente zelf minder grondstoffen gebruikt.

De gemeente scheidt haar afval maar kan met andere dingen nog stappen zetten voor een circulaire bedrijfsvoering.

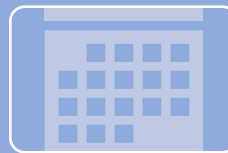
Actiepunt: Circulariteit onderdeel laten zijn van de bedrijfsvoering van de organisatie

Aanpak: De gemeente zoekt binnen haar eigen bedrijfsvoering naar mogelijkheden om circulaire te worden.

Verwacht resultaat: De organisatie vermindert het gebruik van wegwerpproducten.

Planning: Start 2025

Rol: Uitvoerend

Communicatie

Actiepunt: Verhogen van bewustzijn en kennis bij inwoners: wat kunnen zij zelf al doen

Aanpak: De gemeente start met bewust maken van inwoners

Verwacht resultaat: Inwoners zijn bewuster hoe zij zelf een impact kunnen maken en de gemeente promoot circulaire partners binnen de gemeente.

Planning: Opstellen van het communicatieplan begin 2025

Rol: Uitvoerend

Op het gebied van circulariteit kun je zelf ook al veel doen. Dat hoeven niet altijd lastige dingen te zijn. Voor ieder is wel iets passends te vinden. Maar kennis schiet vaak tekort. Er zijn daarnaast al initiatieven die niet bij alle inwoners bekend zijn. Zoals bijvoorbeeld de mogelijkheid je kapotte spullen naar het Repair Café te brengen. Door middel van goede communicatie kunnen we inwoners meer bewust maken van zij al kunnen doen.

